

[Jens Peter Jensen (Sorø amt).]
til den bestående lovgivning, som venstre har lagt stor vægt på at få indføjet.

Den midlertidige prislovgivning udløber jo 1. november, men handelsministeren har haft mulighed for administrativt at ophæve lovgivningen på et tidligere tidspunkt. Jeg mener, at den konstaterede prisstabilitet har været tilstrækkeligt grundlag for den højtærede handelsminister til at ophæve lovgivningen for et par måneder siden, men ministeren har altså anlagt et andet skøn, og da ophævelse ikke er sket, skal jeg erkende, at det kan virke uheldigt, ikke mindst psykologisk, at lade lovgivningen udløbe 1. november, just som arbejdsmarkedets overenskomstforhandlinger er kommet i gang. Netop på grund af den lige nævnte forbindelse mellem denne lovgivning og det indkomstpolitiske opgør skal jeg også acceptere den af den højtærede handelsminister foreslåede udløbsdato, 1. juli 1969. Det behøver vist ikke nærmere forklaring.

Under de forberedende drøftelser om forlængelse af loven om avancestop har venstre lagt stor vægt på at få skabt adgang til at gøre godt, hvad der blev forbrudt ved at fastlåse avancerne til en bestemt dato, nemlig den 18. november 1967. Der skete her ved en fastlåsning også af meget lave eller direkte tabgivende avancer. Det har ramt hårdt hos talrige erhvervsdrivende og ofte hos dem, der har lave indkomster. Nu åbnes der adgang til at få godkendt en avance svarende til den for en effektiv virksomhed i den pågældende branche normalt gældende. Det er noget, vi fra venstres side har lagt megen vægt på, og jeg udtrykker ønsket om, at myndighederne vil anstrenge sig for en hurtig og smidig administration af de nye regler.

Det er også tilfredsstillende for venstre, at der i loven indføres regler om adgang til at forhøje bruttoavancerne med beløb svarende til de ved rationalisering indvundne besparelser i udgifterne til arbejds løn og råvareforbrug, for det er en hage ved netop en sådan regerings lovgivning af denne karakter, at den lægger en dæmper på lysten til at rationalisere og effektivisere ude i erhvervslivet. Derfor er jeg glad for, at man får disse nye bestemmelser sat ind, således at vi kan fremme i stedet for hæmme effektivitetsbestrebelseerne.

At der også gives adgang til at indkalkulere indtrufne huslejestigninger, betragter jeg som en selvfølge, som erhvervslivet ikke behøver at være taknemlig for.

I det hele taget skal den højtærede handelsminister næppe vente megen taknemlighed fra erhvervslivets side vedrørende denne lovgivning, idet erhvervslivet med god grund har ventet på lovgivningens bortfald. Men jeg kender erhvervslivet så godt, at jeg tror, der hos erhvervslivets folk vil være forståelse for bestræbelser i retning af at holde omkostningsniveauet nede. Jeg håber så, at der også fra LOs side vil blive vist en tilsvarende forståelse, og at vi nu kan slippe for de urimelige påstande om, at denne regering fører en politik vendt imod lønmodtagerne. Fakta er jo, at det er det frie erhvervsliv, der har fået pålagt bånd, som virker temmelig generende. Venstre mener, at den højtærede handelsminister har sagligheden på sin side, når han foreslår at lade loven om vejledende priser og om prisstop for tjenesteydelser afløse af det nu foreliggende lovforslag om anvendelse af vejledende priser.

Jeg skal uden yderligere bemærkninger anbefale de to af den højtærede handelsminister stillede lovforslag.

Niels Helveg Petersen: Den forløbne del af 1968 har været præget af en efter danske forhold helt usædvanlig prisstabilitet. Priserne på almindelige varer og tjenesteydelser har endda to måneder i træk fået reguleringspristallet til at udvise et mindre fald; det er første gang i mange år, det er sket. Når der i juli trods prisstabiliteten udløses en dyrtidsportion, skyldes det næsten udelukkende en stigning i huslejudgifterne begrundet i boligforligets bestemmelser; det forholder sig ydermere således, at hvis ikke der netop i år var sket en tidligere indregning i huslejudgiften i pristallet, var der ingen dyrtidsportion kommet til udbetaling i juli. Det er svært at afgøre, hvilken rolle den ekstraordinære prislovgivning har haft for denne udprægede prisstabilitet. Alene kan en lovgivning af denne art selvsagt ikke give sådanne resultater. Men at lovgivningen på den anden side har været en medvirkende faktor, tror jeg ikke nogen kan bestride.

Situationen har under overvejelserne om